

Kánya Gyula

Folytatódik a szervezetkorszerűsítés

Megalakult a Hírlap- és Postaszállítási Igazgatóság

A Magyar Posta 1985. január elsejétől új szervezetben dolgozik, amely immár a több mint féléves tapasztalatok értékelésére is lehetőséget ad. A szervezet változásának voltak olyan részletei is, amelyek kimunkálására nem volt elegendő a korszakban rendelkezésre álló idő. Különösen olyan új egységek esetében volt ez így, amelyeknél a végrehajtott szolgáltatással szorosabb kapcsolata miatt kellett — a szolgáltatások színvonalának megtartása mellett — kialakítani az új, hatékonyabb szervezetet.

Országos igényt fogalmazott meg az MSZMP határozata, amely kimondja a gazdaságirányítás folyamatos korszerűsítésének a szükségességét. A posta szakmai és társadalmi vezetői ennek az igénynek a jegyében kezdték el saját szervezetüknek korszerűsítését, amelynek legújabb állomásaként 1985. július 1-től új, A kategóriás, országos hatáskörű postaszerv kezdte meg működését. Az új szervezet elnevezése: Hírlap- és Postaszállítási Igazgatóság. Az új postaszerv és végrehajtó szervei a Budapesti Postai Igazgatósági törzs egy részéből, a Budapest 62, 70, 72 és 78-as postahivatalok országos feladatait ellátó osztályaiból, egyes fővárosi feladatokat végző részlegeiből, a Postai Fenntartási Üzem mozgóposta-karbantartó és konténerjavító részlegéből, a

Budapesti Hírlapterjesztési Üzem szállítási osztályából, valamint a Posta Központi Hírlap Irodából alakult. A nagyarányú szervezetkorszerűsítési munkában hosszú hónapok szenvedélyes vitáiban alakult ki az új, nagy postai egység feladatköre és profilja. Az előkészítésben már részt vettek azok a vezetők, munkatársak, akik az új szervezet vezetői lettek.

A Hírlap- és Postaszállítási Igazgatóság megalakulása alkalmából ünnepi osztályvezetői értekezleten vették át az új vezetői kinevezéseket. Az értekezleten jelen volt Juhari Istvánné postaszolgáltatási igazgató, aki átadta a Magyar Posta elnökének megbízását dr. Ker-

tesz Pálnak, az új szervezet új igazgatójának.

Dr. Kertész Pál megbízásai a Budapesti Postaigazgatóság igazgatóhelyettese volt. Forgalmi igazgatóhelyettes a KHI korábbi igazgatója, Kövesdi Ferencné lett. A gazdasági igazgatóhelyettesi posztra Szammer Jánosné, a műszaki igazgatóhelyettesi feladatok ellátására Fejes György kapott megbízást.

Az alakuló értekezleten dr. Kertész Pál elmondta, hogy a közeljövő két legfontosabb feladata az lesz, hogy minél előbb befejezzék a szervezet végleges kialakítását, és hogy hozzákezdhesse a szolgáltatások színvonalának lényeges javításához. A feladatok sikeres ellátásához alapvető követelmény a vezetés egysége és a munkaügyi légkör javítása. Az igazgatóság központja a KHI épületében lesz, a szűkös elhelyezést remélhetőleg csak rövid ideig kell elviselniük az ott dolgozóknak, s az év végére már javulnak a körülmények.

Az új postaszerv létszám-szükséglete 2057 fő, az igazgatósági törzs létszáma a végleges felállásnál 159 fő lesz.

A létrejövő, tisztá profilú, új szervezet minden bizonnyal hatékonyabban tudja majd végezni azokat a feladatokat, amelyeket eddig több szervezetben, egymástól elválasztva, más-más irányítás alatt végeztek.

Az igazgatóság minden dolgozójának ezúton is sok munkasikert kíván a szerkesztőség.

(Á/TS)

Agitáció a felkészülésben

Szeptember elejétől kezdve a szakszervezetek — így a Postások Szakszervezete is — a bizalmiaktól egészen a központi vezetőségig mérleget vonnak öt esztendő munkájáról, megválasztják az új tisztségviselőket és meghatározzák az új feladatokat.

Az igen felelősségteljes feladatokat megoldása bizonyára nem lesz könnyű. Minden nagy feladat sikere a célok helyességébe vetett bizalom mértékétől és a kitartó munkától függ. Ugyanakkor segíti feladataikat és magabiztossá tesz bennünket az a tény, hogy az MSZMP XIII. kongresszusa megfogalmazta a következő időszak céljait, tennivalóit.

A szakszervezetek társadalmi szerepét hangsúlyozza a kongresszusi határozat: „A magyar szakszervezetek részt vesznek a hatalom gyakorlásában, nélkülözhetetlen szerepet töltenek be szocialista társadalmunk építésében, a nemzeti összefogás erősítésében, a dolgozó tömegekkel való egyeztetés és együttműködés megteremtésében. Továbbra is vegyenek részt a politika kimunkálásában és megvalósításában!”

A tisztségviselőknek, a testületeknek széles körű politikai tömegmunkával kell elősegíteniük, hogy a tagsággal elmélyült eszmecsere bontakozzék ki a szakszervezeti mozgalom eredményeiről, gondjairól és a tennivalókról, különös tekintettel gazdasági feladataink megvalósításának segítésére és az érdekvédelmi, érdekképviseleti tennivalók ellátására. A szakszervezeti választások lehetőségét adnak arra is, hogy a tagság véleménye alapján meghatározzák a következő időszak legfontosabb feladatait, figyelembe véve az időszéri helyi tennivalókat is.

A politikai tömegmunka, a folyamatos, nyílt, őszinte párbeszéd tovább kell hogy szélesítse és mélyítse a szakszervezeti vezető testületek, tisztségviselők és a tagság kapcsolatát. Erősítve együtt az ezzel a választási határozat szellemében a demokratizmus kibontakoztatását.

Úgy gondoljuk, hogy a szokásosnál szélesebb körű nyilvánosságot kell adni a szakszervezeti munkának, s még nagyobb tiszteletet a jól dolgozó szakszervezeti tisztségviselőknek.

A választások során a hangsúlyt a szakszervezeti munkára, és nem a választási rendezvényekre kell helyezni. A rendezvényeket — megítélésünk és állásfoglalásunk szerint — a munkajelleg mellett szerény külsőség jellemezze, s az alkal-

lomhoz illően legyenek ünnepélyesek.

A közvélemény alakításával, a közvetlen, nyílt eszmecserekel arra kell törekedni, hogy a tagságban tovább erősödjék a szakszervezethez való tartozás érzése, és fokozódjék a testületekkel, a tisztségviselőkkel szemben tanúsított igényesség.

A választások alkalmával is érzékeltesük a szakszervezeti mozgalom, szakszervezetünk elmúlt 40 évi tevékenységét, törekvéseit, mutassuk be a szocialista társadalom építésében elért politikai, társadalmi, gazdasági eredményeinket! Mindezek mellett a jövőbeni feladatokból adódó szakszervezeti munka reális meghatározására is egyértelműen törekedni kell.

Az agitációban és a propagandában kiemelt szerepet kell kapniuk azoknak a konkrét elképzeléseknek, amelyek az MSZMP XIII. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére indított munkaverseny-mozgalom továbbvitelére, a VI. ötéves terv sikeres befejezésére, a VII. ötéves terv megalapozott, lendületes indítására utalnak. Az alkotó, nyílt eszmecsere egyúttal erősítse a postához, a szakszervezethez tartozás érzését, a munka iránti szeretetet, ösztönözzön a jó munkára, közeleti tevékenységre! Kiemelten fontos itt is a szóbeli agitáció és a személyes meggyőzés.

A szakszervezeti választásokat a tömegtájékoztatási eszközök is folyamatosan nyomon kísérik. Am ez sem teszi feleslegessé, hogy az alapszervezetek is keressék a kapcsolatot a hírközlő szervekkel, mindenekelőtt az üzemi, igazgatósági szinttel, s szakszervezetünk lapjával, a Postás Dolgozóval. Mindezek kiegészíthetik azt a belső nevelő, agitációs tevékenységet, amelyet a választásokon is eredményesen kell végezniük.

A szakszervezeti választások politikai jelentőségének, fontosságának megfelelően igényelni kell a párt-, a KISZ-szervezetek, a gazdasági vezetők segítségét, a választásokkal kapcsolatos — itt is vázolt — agitációs és propagandafeladatok végrehajtásához.

A gondolatokat így összegezhettük: egész tevékenységünk, meggyőző, felvilágosító munkánk egyértelműen és jól segítse azt, hogy a tagság elfogadja eddigi eredményeinket, erőfeszítéseinket a gondokkal együtt; a dolgozók azonosuljanak a következő időszak feladataival, és azok megvalósításában tevőlegesen vállaljanak részt.

Somogyi Szabolcs

A szakszervezet az ifjúságért

Az MSZMP XIII. kongresszusán megfogalmazódott: „az ifjúság szocialista szellemű nevelése, az önálló életre való felkészítése az egész társadalom ügye”.

Szakszervezetünk gyakorlati tevékenységével — rétegmunkájának szerves részeként — elősegíti, hogy társadalmunkban az egyetemes érdekekkel összhangban az ifjúság sajátos érdekei is érvényesüljenek. A fiatalokkal való folyamatossá törődés, a társadalmi fejlődésnek és a szakszervezeti munka eredményességének az egyik fő feltétele.

Az MSZMP KB 1984 októberében áttekintette az Ifjúsági törvény megjelenése óta eltelt időszakot, és az ifjúságpolitika időszéri kérdéseivel foglalkozva állásfoglalásában meghatározta az ifjúság nevelésével foglalkozó állami és társadalmi szervek feladatait, és kitért arra is, hogy mit vár társadalmunk a fiataloktól saját sorsuk és jövőjük alakításáért.

Figyelembe kell venni azt, hogy ifjúságunkra kedvezőtlen hatást gyakorolnak a társadalmi fejlődésünkkel együttjáró elmentmondások, a lelassult gazdasági növekedés, a kedvezőtlen nemzetközi helyzet. Ezek nyomán nőtt a fiataloknál a bizonytalanság, sorsukat, jövőjüket illetően. Gyakran találkoztunk türelmetlenséggel, fegyelmezetlenséggel, felelőtlen magatartást tanúsítókkal. Sajnos növekszik azoknak a száma, akik szembekerülnek társadalmi és erkölcsi normáinkkal.

A kedvezőtlen jelenségek és tendenciák csökkentése végett a családoknak, az iskoláknak és a munkahelyeknek egyaránt kiemelt feladatok a nevelés összhangjának a megteremtése. Pártunk kongresszusán is megfogalmazódott, hogy erőforrásainkat döntően két területre kívánjuk koncentrálni: a lakáshoz jutás megkönnyítésére és a gyermeknevelés támogatására.

A következő évekre szóló társadalmi programok is kifejezik ifjúságunk érdekeit. Ezek távlatilag a gazdasági fejlődés gyors

sítását, a gyorsuló műszaki haladást, és ezek megvalósítására a szervezettebb, hatékonyabb munkát, a kiemelkedő teljesítményt nyújtók megbecsülését tűzi ki célul. Ezek találkoznak a társadalom és a fiatalok döntő többségének igényeivel, támogatásával.

Szakszervezetünk elnöksége az MSZMP KB állásfoglalása alapján áttekintette a postás fiatalok helyzetét és határozatot hozott az ifjúsági rétegmunka aktuális feladatainak fejlesztésére. (A határozat Elnökségi tájékoztatóban megjelenik és minden alapszerv megkapja.)

Megállapították, hogy szakszervezetünk ifjúsági munkájának fontos alkotórésze a munkára nevelés és a megnyerés. E munka csak akkor érheti el a célját, ha figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat és azt, hogy iskolai végzettségüket és érdeklődésüket tekintve sem egységesek a postás fiatalok.

Szakszervezetünk fontosnak tartja, hogy a postán munkát vállaló, pályakezdő fiatalok, munkába lépésük pillanatától kezdve érezzék a tudatos törődést, hogy számítnak munkájukra, támogatják továbbtanulásukat, segítik boldogulásukat. Be kell mutatni új környezetüknek, ismertetni kell velük a helyi szokásokat, jogait és kötelezettségeiket. Ebben a folyamatban a szakszervezeti aktívának, a bizalmi csoportoknak, a szocialista brigádoknak nagyobb szerepet kell vállalniuk.

A postás fiataloknak is az egyik legnagyobb gondjuk a saját, önálló otthon megteremtése. A Magyar Posta és a Postások Szakszervezete a dolgozók lakástámogatását eddig is kiemelt fontosságú társadalmi feladatnak tekintette. Munkáltatói kamatmentes kölcsönben a posta az elmúlt 15 év alatt több mint 10 ezer, ebből a VI. ötéves tervidőszakban majdnem 5 ezer dolgozót részesített. Az utóbbiak közül 2717 volt a fiatal.

További erőfeszítésekre van szükség, hogy ez a kedvező ten-

dencia folytatódjon, de legalábbis szinten maradjon.

Törekvésünk összhangban van azzal a társadalmi igényekkel, hogy a mozgalomnak segítenie kell a család szerepének az erősítését. Ennek eredményeként a fővárosi postás óvodákban és bölcsődékben minden gyereknek sikerült helyet adni.

Nagyon sok fiatal postásszülő gondját enyhítjük a nyári gyermektáborok szervezésével. Itt nemcsak a gyermekek kulturált elhelyezését oldjuk meg, hanem változatos programokkal is igyekszünk még vonzóbbá tenni a tábort. Az eddigi tapasztalatokat felhasználva tovább kell fejleszteni a nyári táborozási és napközi lehetőségeket.

További feladatunk, hogy az üdültetés rendszere szolgálja

jobban a fiatalok kikapcsolódását, kulturált pihenését. A szervezett üdültetés keretein belül gondoskodni kell a fiatalok érdeklődésre számot tartó programokról, kulturális, turisztikai rendezvények szervezéséről. Keresni kell a fiatalok anyagi lehetőségeihez jobban igazodó üdülési formákat és lehetőségeket. (A gárdonyi postás kemping máris nagyon népszerű a fiatalok közt.)

Pártunk ifjúságpolitikájának helyi megvalósításáért az alapszervezetek tehetnek a legjobbat. Tekintsék át az eddig végzett munkát és határozzák meg a továbbfejlesztés irányát. Ennek a munkának folyamatosnak kell lennie, bár aktualitását tovább növeli, hogy 1985. az ifjúság éve.

Földi Antal

Postások a gyermekekért

A VIII. kerület pártbizottságának a felhívására 1970-ben együttműködési szerződést kötött a Nap utcai kisegítő iskola és a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság, amelynek keretében az iskola a HTI ünnepségeit, kulturális rendezvényeit, vetélkedőit műsorral és aktív részvétellel segíti. A HTI Gyártó és Szerelő Üzemében az iskola VII. és VIII. osztályos tanulóit szabad idejükben foglalkoztatja. Ezzel évente átlag 15 tanuló munkára neveléséhez nyújt segítséget.

Az üzem brigádjai félevenként felülvizsgálják, és ha szükséges, kijavítják az iskola audiovizuális berendezéseit, továbbá minden évben egy alkalommal a HTI KISZ-szervezete és az üzem szakszervezeti bizottsága kommunista műszakot szervez, amelynek a bevételeivel az iskolát támogatják.

Az együttműködés elismeréseként a Magyar Úttörő Szövetség 1984-ben — a kerületben elsőként — a „Gyermekekért” emléklappal jutalmazta meg a HTI-t.

Az iskola igazgatója, Pircsák Brúnóné őszinte, meleg szavakkal köszönte meg az eddig nyújtott segítséget. Bertalan Sándor igazgató válaszában

ígéretet tett a további segítségnyújtásra és a pedagógusnap alkalmával virággal köszöntötte a tanári kar tagjait.

K. I.

Kezükben az egész világ

Hatszázezer telefon-összeköttetés

— Halló! Jó napot kívánok! Luxemburg van itt a hívásukra.
— Igen, a 14... kéri R-beszélgetésre Moszkvát...

— Békéscsabát nagyon nehéz behozni... Mindent elkövetek.

— Bocsánat, azonnal visszahívom...

— Tessék beszélni! Párizs van itt, önt kéri...

Bábeli hangzavar. A posta győri új épületében működő 01-nek se arca, se alakja nincs. Csak hangja van. Ugyanígy a 09-nek és a 02-nek. Csendes, türelmes, határozott hangja. Éjjel és nappal, vasárnap és ünnepnap, május elsején és szilveszterkor — bármikor, csak társázní kell és megszólal:

— Tessék! Jó napot kívánok! Bejelentő vagyok.

És a telefonügyfelek megrendelhetik nála az egész világot: Vlagyivosztoktól Párizsig, Moszkvától New Yorkig, vagy éppen az ország másik felét; Debrecen, Szeged, Pécs. Mindent idehoz Győrbe, ebbe a világmindenséget tekintve tényéri kis szobáscskába, az úgynevezett ARM telefonközpont kapcsolótermébe. Pillanatról pillanatra adja a hívót a hívottnak... és ezzel baráti vagy hivatalos kapcsolatot létesít ember és ember között.

Ha mesebeli üvegpallota lenne — csaknem az — a Bajcsy-Zsilinszky út és a Gorkij út sar-

kán levő postaépület — a kívül álló is láthatná: korszerű, kényelmes helyiségekben dolgoznak a kapcsolószolgálat lányai, asszonyai. A múlt esztendőben több mint 600 ezer összeköttetést létesítettek helység és helység, ország és ország, földrész és földrész — ember és ember között.

A kapcsolóteremben dolgozók annyi idejük sincs, hogy két emberi szót váltsanak egymással. Különleges kézjeleik vannak, de a szemrebbenebből is megismerik a társ kérését, választát. A rendező az egész terem karmestere. Műszerasztala szemben áll a kapcsolóasztalok kezelőivel. Aki jelez — észreveszi, és ha ideje van, kávéval vagy teával kedveskedik annak, aki kéri. És sokan, gyakran kéri, mert a figyelem ilyen rendkívüli intenzitásnál egy idő elteltével elfárad és lanyhul. Ez pedig megengedhetetlen. Az ügyfél ugyanis nem törődik azzal, hogy a posta kapcsolószolgálatának embere is ember, és lehetnek fáradt pillanatai, gyomorbántalmai, küszködhet fejfájással vagy éppen influenzával...

Egyikük egy pillanatra levelezi fejeiről a pántot és ezt kérdezi tőlem:

— Mit tetszik gondolni, mekkora a fejem napi hatórai szolgálat után? — aztán máris mutatja, hogy mekkorának érzi. Amekkorát mutat, az legalább kétszáz literes hordó nagyságát jelzi.

A három kapcsolóasztal-sortól jobbra ül a mindentudó tudakozó. Az érdeklődők zöme telefonszámokat kér, de vannak különleges érdeklődők is. Erre

azonban nincs jogosítványa a 09-nek. Egyszál maga képtelen helyettesíteni a Széchenyi Könyvtárat. Annál ügyesebben tájékoztat a telefonszámok tömkelegéről. Okos masinája, a MINOX-tudakozó segítségével pillanatok alatt megmondja, hogy az ország melyik városában élő telefon-előfizetőnek menni a telefonszáma. Ezt bizonyítandó huszonnyolc másodperc alatt megmondja nekem a kért budapesti számot. Ennyicske idő alatt kereste ki a 36 mikrofilm közül azt az ötezres listát, amelyiken az én emberem száma található, és helyezte a gépbe, majd közölte velem. Egész nap ezt csinálja. Idegvesztő munka. Hiszen amíg egy kérdésre válaszol — bármily rövid is a keresőidő — máris három lámpája ég egyszerre. És ez sohasem szűnik, akárcsak a kapcsolóasztaloknál: örökös a hívás.

— Mégis, mikor váltanak egymással két emberi szót? — kérdezem a két pillanatig tartó csendességben.

— Gyakran! — kiáltják egyszerre öten, aztán kezembe adnak egy brigádnaplót; a „XI. kongresszus” nevű, többszörsen kitüntetett szocialista brigád naplóját, ami helyettük beszéli el azokat a szép baráti percek, amelyeket együtt töltöttek akkor, amikor kirándulnak, amikor beteg társaikat meglátogatják, amikor ajándékokkal kedveskednek a gyesen levő kismamáknak, amikor más brigádokkal találkoznak, amikor társadalmi munkáznak, amikor örülnek egymás örömeinek: a kitüntetésnek, a lakásavatásnak, a névnapnak és annak, hogy rájuk is gondolnak az elő-

fizetők, a telefonmegrendelők, és az év végi napokon kedves szóval köszönik meg az egész esztendei gyors és jó kapcsolásokat...

— És a munka meg nem áll.

— Igen kérem, máris adom... Tessék beszélni! New York van itt a hívásukra...

— Itt van Moszkva. A tizenegynegyszázról egy mama kéri a fiát...

— Pillanat türelmet kérek, foglalt a vonal.

Bármikor mehetnék, minden nap csúcsforgalom van Győr telefonközpontjában, tudakozójában, bejelentőjében...

Nagyobb ünnep előtt meg főként. Olyankor mindenki sűrűs. Mindenki beszélni akar csak pár mondatot, csak pár kedves szót... csak szeretteinek hangját akarja hallani a tengeren túlról, a föld másik feléről, mert a jókívánság, a szívbeli üdvözlés nem ismer országhatárokat, a kábelek a jókívánságokkal együtt a legnehezebb gondolatokat és érzelmeket is elviszik pillanatok alatt, és a hivatalos beszélgetéseken fölül ebben is segítenek a „postás-kisasszonyok”, az „erdei jó tündérek” és ki tudja, hogy ebben a nagy hangzavarban még mi mindennek nem becézik őket, csak azért, hogy gyors legyen a kapcsolat.

Ahogy elnézem őket, látom rajtuk: minden idegszálukkal arra ügyelnek, hogy a kérésüket a lehető leggyorsabban teljesíthessék, hogy a három perc három perc legyen, hogy Leningrádot a kívánt időre odavarázsolhassák az édesmama szobájába, és az beszélhessen távol tanuló fiával... Csak néha az arcukon átvillanó mosoly árulja el azt, hogy most, igen most, ebben a pillanatban kímélték nekik jó munkát, jó egészséget...

A telefonközpontosok közül hármán a 01-et vigyázzák. Vesszik, jegyzik a hívásokat, tizenketten meg kapcsolnak, egy pe-

dig — ahogy ők tréfásan egymás között nevezik — a Menő Manó, aki a távbeszélőjegyeket továbbítja, szétszítja. Ő egész nap jön-megy a kapcsolóasztalok között. Mindennap más a Menő Manó, és mindennap más ül a 01-es vonalán, hogy legalább ezzel tehessék kicsit változatossá ezt az egyhangú ülmunkát, idegmunkát. Mert ami itt van, az idegmunka a javából...

Egy boros hangú meglepő kívánság érkezik:

— Kisasszony, legyen szíves, adja nekem a világ végét! De sürgőse! Elhagyott a kedvesem...

A „kisasszony” a telefonközpontban egy pillanatra megleődök, de aztán „veszi a lapot” és kedvesen mondja:

— Igen kérem, máris adom a világ végét.

— De sürgőse! Irtó sürgőse! — erősködik a férfi.

— Meglesz. Irtó sürgőse — válaszolja angyali türelemmel a „telefon-tündér”, és mert van egy pillanat szabad ideje, odaszól a Menő Manónak:

— Mondd meg, légy szíves, mennyit száméltunk ennek a szegény szerelmes férfinak, három percért, a világ végeért, amit irtó sürgőse kért?

Nincs ideje megvárni a tréfás választ, mert újabb hívás érkezik. Egy bájos kislányhang csacsogja:

— Évike vagyok a tizedik emeletől, és fel akarom hívni Meseországban az erdei manót, az álom-manót, és meg akarom kérni, hogy hozza el nekem a tűzszerszámot, mert szeretnék varázsolni...

És ekkor neveti el magát az ötös kapcsolóasztalnál ülő „postás-kisasszony”, aki két kisgyermek édesanyja, és bár ebben a pillanatban Évike is a kislánynak tekint, mégsem tudja teljesíteni a mesebeli kívánságot...

Sindulár Anna

A tudakozó és a Menő-Manó

(A címben jelzett időszak eseményeinek leírásához az időszakról dokumentumokat, valamint Horn Dezső írását és szövegeit visszamelékezéseit használtam fel.)

1950—1960

Az előző évek gazdasági, politikai sikereinek jegyében ült össze a magyar szakszervezetek XVII. kongresszusa, amely az egyik legfőbb feladatnak a 3 éves tervet követő első 5 éves terv megvalósításának segítségét mondta ki. A XVII. kongresszus azonban nem tisztázta azt az alapvető kérdést, amely a párt és a szakszervezet viszonyát a marx-lenini szellemben rendezte volna. Majd az MDP — az 1950-es PB határozat szerint is — a szakszervezet szerepét egyoldalúan leszűkítette, majdnem csupán a termelési segítségére, s nem kívánt beleszólási jogot adni a szakszervezetnek a dolgozókat érintő fontos, alapvető kérdésekben.

Lemondott arról is, hogy a szakszervezet munkája során szerzett gazdasági, politikai, termelési, üzemszervezési tapasztalatait felhasználja. „A szervezett dolgozók mozgalmát nagyrészt megfosztották érdekvédelmi funkciójától, mesterségesen elszigetelték az üzemszervezés demokratikus ellenőrzésének feladatától, a gazdasági vezetés függvényévé degradálták. Mindez még súlyosbodott azzal, hogy a szakszervezetek sorában a jobboldali szociáldemokrácia, a szindikalizmus elleni harc jegyében felléptek sok jó szándékú, becsületes szakszervezeti aktivista, funkcionárius ellen. Nem csoda, hogy ezek után a szakszervezeti munkában formális, bürokratikus vonások jelentkeztek, a szakszervezeti munka hatékonysága; tekintélye a dolgozók előtt egyre csökkent.

1952 márciusában, a Postások Szakszervezetének IV. központi gyűlésén úgy értékelték, hogy a postások 80 százalé-

ka részt vesz a munkaversenyben, ami kétes siker volt; csökkent az érdeklődés a termelési tanácskozások iránt, amelyeken a dolgozók észrevételeire, javaslatokra sokszor semmiféle — nemhogy érdemleges választ — nem kaptak. „Szakszervezeti feladatként jelentkezett a munkafegyelmeg megszilárdítása, a felelőtlenség kiküszöbölése...” „Műszaki üzemeknél a legfőbb nehézséget a tervteljesítésben mutatkozó elmaradás okozta.” Mindehhez járult a helytelenül megállapított teljesítménybérezés... Ebben az időszakban a postás dolgozók mintegy 20 százaléka nem jutott hozzá évi rendszeres szabadságához. Ekkor alakult ki — a postás BBI helyett — az egységes társadalombiztosítás. A különböző nagyobb postaszervezetnél mintegy 50 szakszervezeti társadalombiztosítási tanács alakult, s megszervezték a szakszervezeti munkavédelmi hálózatot. A posta területén 125 munkavédelmi feladatot, s körülbelül 700 munkavédelmi megbízottat választottak. Jelentős oktatási és kulturális munka folyt, ami a munkaverseny-mozgalmat ügyét is hivatva volt szolgálni.

— Hogyan emlékszik vissza Horn elvtárs ezekre az évekre?

— 1953 nyarán — úgy látszik a politikai helyzet nyomására — az MDP PB vezetői „baráti beszélgetésre” hívták meg a szakszervezeti mozgalmat vezetőit. Itt a szokásos hűségnyilatkozatok mellett egy-két szakszervezeti vezető — köztük én is — a szakszervezeti mozgalmat tényleges helyzetének őszinte feltárására tett kísérletet.

Ez után a felszólalásom után nem lett semmi bajom, de mint SZOT-titkár hamarosan felmentettek, és a Postások Szakszervezete főtitkárának választottak meg, amiért én egy cseppet sem haragudtam.

Még az 1953-as esztendő reményelt keltő eseménye volt az MDP KV júniusi ülése, ahol napirendre kerültek az elkövetett hibák és kijavításuk módjai.

Ekkor azonban a párt már nem volt egységes: a jobboldali, revizionista Nagy Imre és a baloldali, szektás, dogmatikus Rákosi — Gerő féle klikkek harcának cirkáló politikai lett a következőkben.

A SZOT II. teljes ülése tárgyalta a párt 1953. évi júniusi határozatát, itt kimondták: „... a dolgozók életszínvonalát az utóbbi időben visszaesett...” Sok pozitív vonás volt tapasztalható még ezen az ülésen: így a munkavédelem, a szociális ellátás már konkrétan szerepelt. A Postások Szakszervezete elkészítette az 1954-es szociális és beruházási terveket, a korábbinál sokkal nagyobb összeget beállítva erre a célra. Sorra napirendre kerültek a dolgozók problémái. Így például a heti pihenőnap, a túlórázások rendezése stb. Történe-

Az ellenforradalom, és a konszolidáció kezdetei

Amikor az ország érdeke minden becsületes, jó szándékú hazafitól a békés építőmunkát, a hibák józan és hatékony kijavítását, a továbbfejlődés elősegítését kívánta meg, az ellenforradalmi elemek kiadták a jelzőt: „Javítsátok ki a hibákat az utcan, fegyverrel!”

— A szakszervezetben, a postán hogyan zajlottak le az események? — kérdeztük ismét Horn Dezsőt.

— Az ellenforradalom előtt, 1956 májusában írtam a Munkában „Haladjunk bátrabban az SZKP XX. kongresszusa által megmutatott úton” című cikkemet. Ebben többek között azt, hogy „... határozottabban és főleg kitartóbban kell foglalkozni a szocialista demokrácia és a törvényesség, a lenini mun-

szek állapították meg, hogy a Postások Szakszervezetének elnöksége 1954. január végén „... hosszú évek óta először fogalmazta meg reálisan a postás dolgozók véleményét, a postai munka problémáját...”

Igen jelentős esemény volt a szakszervezetek 1956. évi IX. teljes ülése, amely kijelölte a mozgalmat követendő irányát: több jogot követelt a szakszervezeteknek, különösen a dolgozók életszínvonalát érintő kérdésekben. A béremelésekről, a munkaközvetítési kényszer megszüntetéséről, a nyugdíjtörvény módosításáról, a szakszervezeti demokrácia szélesítéséről, s más fontos kérdésekről született a plénum határozat.

Mindezek, s más, helyes tervek megvalósítását azonban az ellenforradalom megakadályozta.

kastílus, a tömegekkel való szoros kapcsolat megvalósításának kérdéseivel.”

Az időt azonban, amely a megvalósításhoz kellett volna, nem hagyták meg az ellenforradalmároknak. Ők előre látták, ha jó úton haladunk, nem lesz terepük a felforgatáshoz, az ellenforradalmi cselekményekhez. Ezért hát cselekedtek, mint ismeretes, 1956 októberében ki-robantották az ellenforradalmat.

A SZOT felső vezetésétől 1956 októberében azt a feladatot kaptam, hogy a Posta-vezérigazgatóságon segítsem a hírközlés fenntartását. Ugyanis ekkor már sok — állami, párt — fontos állomást kikapcsoltak, majd a Postások Szakszerveze-

tében kellett az ellenforradalmi elemekkel szembeszállni. Ott eleinte a régi idők képviselői, a jobboldali szociáldemokraták jelentek meg, majd bűnözők követtek őket, akik követelték a szakszervezet „átadását”, új választásokat.

Már október 30-a körül ellenforradalmi fegyveresek jelentek meg a szakszervezet székházánál, ahol ekkor a központ „egész személyzete” Fatalin János és Horváth István géppisztollyal a hátam mögött „biztosítottak”, míg én tárgyaltam a kapuban velük arról, hogy nem adjuk át a szakszervezet székházát. Ha másképp nem megy, fegyveresen foglalják el a szakszervezetet, hangoztatták. Miután senkitől sem kaptunk segítséget, és a Honvédelmi Minisztérium is „békés megoldást” javasolt, kénytelenek voltunk ezt a társaságot a Benczúr utcába irányítani. Így az ellenforradalmárok a szakszervezet kultúrothonába fészkeltek be magukat, míg november 4-én a szovjet csapatok bejövételének hírére úgy menekültek, hogy közben az épületet azért megkísérelték felgyújtani. Izgalmas napok voltak ezek. Bizony az első napokban még a telefonműszerész szakmát is elő kellett venni.

— Ezt hogyan kell érteni?

— November első napjaiban hiába vitték a posta akkori vezérigazgatóját a parlamentbe, hogy onnan irányítsa a hírközlést, amikor az utcákon csatározások folytak, a műszerészek még a „vezérutasításra” sem hagyták el központjukat vagy lakásukat. Így került sor arra, hogy a hivatásos műszerészek helyett munkatársaimmal, Csáki Lászlóval és Horváth Istvánnal üzembe helyezzük a párt központ alközpontját. Persze minket is tankon vittek a

színhelyre, és géppisztolyos katonák őrködtek biztonságunk fölött. Szerencsére a központokat még nem rongálták meg, de az üzembe helyezéskor — 10 éves szakmai kihagyás után — csurgott a veríték a hátamon, amikor arra gondoltam, hogyan fogom az esetleg keletkező tüzet vagy füstöt megmagyarázni a mögöttem álló fegyveres katonáknak. Műszerészkednünk csak egy-két napig kellett, mert aztán jöttek a hivatásos szaktársaink végezni a dolgukat.

— Szakszervezetünk vezető-sége már az 1956. november eleji programjában — az ellenforradalom dühödő támadása közepette — kimondta: „A Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány célkitűzéseit támogatjuk.”

A szakszervezetbe bekerült jobboldali szociáldemokrata, demagóg elemek hazug jelszavakkal uszítottak. Egyesek nyílt támadást indítottak a postás dolgozók szervezkedési szabadsága ellen, mások az ellenforradalom céljainak szolgálatába kívánták állítani szakszervezetünket. A postások valós sérelmeinek felgyújtásával minden módon igyekeztek zavart kelteni a postások körében. Követelték a vezetőség leváltását, ami részben sikerült is nekik. Sok felvilágosító munka és politikai harc eredményeként sikerült kivívni, hogy szakszervezetünk vezetése végül is megmaradt, illetve visszakért az azok kezébe — Besenyei Miklós, Csáki László, Fatalin János — akiket korábban a dolgozók és a párt bizalma állított a helyükre.

Az ellenforradalmi propaganda, sőt atrocitások közepette bontakozott ki a postások érdekvédelme, jogos sérelmeik orvoslása. Figyelembe kellett

Mindig hű maradtam a 62-eshez

— Albert Bélát, a hivatal gondnokát keresem.
— Menjen fel a negyedik emeletre, a gazdaszatban megtalálja. Nemcsak az épület gondnoka ő, hanem a gazdaszat vezetője is — igazít el a portás.
Már kapaszkodnék fel az emeletre, amikor még utánam szól: A kitüntetés miatt keresi? Bólintok.
— Igazán megérdemelte, nagyszerű ember.

Már az első pillanatra is meggyőző, határozott megjelenésű férfi, ha nem nézném ősz haját, talán 40 évesnek hinném. Pedig — hadd áruljam el — jövőre tölti be a 60. életévét.

— Mindenekelőtt engedje meg, hogy gratuláljak a nem mindennapi kitüntetéshez.

— Köszönöm. Az igazat megvallva még most is alig hiszem el, hogy hazánk felszabadulásának 40. évfordulóján ilyen magas kitüntetésben részesültem. Az Április Negyediké Érdemrend, úgy gondolom 42 évi becsületes postai szolgálatomnak szól. Hadd tegyem hozzá, ezt a hosszú időt egy helyen, itt a Budapest 62-es postahivatalnál dolgoztam végig,

ahol mindig megbecsülték, elismerték munkámat.

— Tekintsünk egy kicsit vissza.

— 1943-ban kerültem a postához. Volt a műszaki igazgatóságon egy ismerősöm, aki beajánlott műszerésztanulónak. Hamar rájöttem azonban, hogy a műszaki pályához semmi érzékem. Ekkor jelentkeztem a postaforralmi tanfolyamra. Mint postanövendék egy évig tanultam Nagyváradon. 1944. október 1-én kerültem a Budapest 62-es hivatal állományába. Hivatali szolgálatom kezdete egybeesett a háború utolsó hónapjaival, majd az újjáépítés időszakával.

— Nehéz évek voltak ezek. Sohasem felejttem el, még 1944 decemberében történt: a hivatal a Rudas László utcai oldalon 18 belővést kapott. Az első emeleten fel nem robbant bombát találtam. Lélekszakadva futottam a Britannia Szállóba (a mai Béke Szálló), ahol a szovjet parancsnokság volt elhelyezve. Ők azonnal jöttek és hatástalanították a bombát. A felszabadulást követő időszakban dolgoztam társaimmal aktívan részt vettünk a romeltakarításban és a helyreállítási munkában. Kezdetben a expedícióban, levélfeladó dolgozó munkakörben dolgoztam. Később a személyzeti osztályra kerültem, majd 1958-tól vagyok az épület gondnoka és a gazdaszat csoportvezetője.

— Varga Jánosné hivatalvezetőtől tudom, hogy ön a népművelési területén is kimagasló eredményt ért el. 1960-ban a Szocialista Kultúráért Érdeméremmel tüntették ki.

— Igen, erre nagyon büszke vagyok. 1945-től egészen 1960-ig volt hivatalunknak egy nagyszerűen működő színjátszó

csoportja, melynek én voltam a művészeti felelőse, vagy ha úgy tetszik, mindenesé. Én írtam a darabokat, rendeztem, konferáltam, játszottam. Nemcsak itt a kultúrteremben, hanem sok vidéki városban is nagy sikerrel szerepeltünk.

Közben 1957-ben készült fényképeket vesz elő, ahol népszerű művészek — Keres Emil, Schubert Éva, Tordy Géza, Szatmári István — társaságában találhatók. Ő szervezte meg elsőként az országban a postás-színész találkozót.

— Most is működik színjátszó csoport?

— Már régen nem. Sajnos, ma már nincs rá igény. 1961-ben az egyik előadásom mindössze heten voltak a nézőtérén. Akkor azt mondtam, hogy vége, nem csinálom tovább.

— Felelősségteljes beosztásban dolgozik. Két munkakört is ellát.

— Egy olyan munkahelyen, ahol 800 ember dolgozik, van teendő éppen elég. Feladatom sokrétű, a beruházással kapcsolatos. Egyszerűbben fogalmazva a hivatal folyamatos anyagellátása, az éves költségvetés ésszerű, gazdaságos felhasználásával. A szakmai munkán túlmenően hivatalunk önvédelmi szervezetének tűzvédelmi szakparancsnoka vagyok 1953 óta. Az évenként megrendezett törzsgyűléseken mindig magas színvonalon hajtjuk végre az előírt feladatokat. Ezért a munkámért két alkalommal Honvédelmi Érdemérmert kaptam.

— Önt szenvedélyes gyűjtőnek is ismerik.

— Igen, a gyűjtés a szenvedélyem — mondja mosolyogva

— de kizárólag postai vonatkozású anyagot gyűjtök. Már nagyváradi gyakornok koromban kezdtem régi tárgyak, levelek után kutatni. Egészen 1816-tól napjainkig vannak értékes dokumentumaim, amelyeket rendszeresen bocsátok a múzeum rendelkezésére.

Ezután egy vaskos dossziét tesz előm. Ebben a 42 éves postai szolgálat személyes dokumentumai találhatók, szépen rendszerezve. Van itt egy tagsági igazolvány 1945. február 17-i keltezéssel, amely azt bizonyítja, hogy az első között lépett be a Postások Szakszervezetébe. Itt látható az első munkalapja, 1944. február 11-i kelet-bélyegzővel hitelesítve. A dossziéből megtudom, hogy az állami kitüntetések mellett háromszor Igazgatói Elismerésben részesült, négy alkalommal a Kiváló Dolgozó címet is megillette.

— További tervei?

— Különbözőbb terveim nincsenek, hiszen a jövő év tavaszán nyugdíjba vonulok. Nem lesz könnyű a búcsú attól a hivataltól, amelynél több mint négy évtizedet töltöttem el. Sokszor hívtak magasabb fizetésért máshová, de én mindig hű maradtam a 62-eshez. Nem bántam meg. Úgy érzem, az emberek ma is szeretnek és tisztelnek. Hosszú szolgálatom alatt 12 hivatalvezetővel dolgoztam együtt. Munkámat mindig igyekeztem a lehető legjobban végezni, ezért sohasem vártam kitüntetést. Mégis nagyon jól esett, és életem egyik legboldogabb pillanata volt, amikor legutóbb ünnepélyes keretek között átvehettem az Április Negyediké Érdemrendet.

Kovarsik Pál

A nyugdíjas főiskolás

Kalocsai Józsefné távbeszélő-kezelő néhány évvel ezelőtt nem hitte volna, hogy nyugdíjas korában újra a táblánál gyakorolja a német nyelv helyesírási fortélyait mint a miskolci nyugdíjasok főiskolájának hallgatója.

— Hogyan történt ez?

— Még a múlt év végén értesültem a helyi lapokból, hogy az egri példa nyomán Miskolcon is beindul a nyugdíjasok főiskolája a városi művelődési központ szervezésében, az Ady Endre Művelődési Házban. Telefonon jelentkeztem, majd egy kérdőívet kaptam, melyen több kérdésre kellett válaszolnom. Megtudtam, a főiskola elsődleges célja, hogy az idős — de legalább érettségivel rendelkező — embereknek érdeklődésüknek megfelelően, olyan előadásokat tartsanak, amelyeken megismerkedhetnek egy-egy tudomány legújabb eredményeivel. Mód nyílt arra is, hogy német nyelven tanuljunk, s a tanulmányok befejezése után alapfokú nyelvvizsgát tegyünk. A miskolci nyugdíjasok főiskolája februárban indult, egyelőre történelem, valamint német nyelv tagozaton. Mindkét tagozat kétéves. A főiskolára 51 hallgató jelentkezett.

— Miért a német nyelvet választotta?

— Előbb a történelmet választottam, majd — mivel igen nagy kedvet éreztem a nyelvtanuláshoz — utóbb jelentkeztem a német nyelvre. Minden héten egy alkalommal, háromórás foglalkozáson tanuljuk a nyelvet, magnetofon segítségével, de igen jó segédeszköz a tankönyvünk is.

— Szeretnék többet tudni eddigi életéről, postás pályafutásáról.

— Elégé küzdelmes volt az életem, és talán mai napig is az. Levélkézbesítőnek kerültem a postához még 1944-ben. Akkor 6 elemi iskolai végzettségem

volt mindössze. 1946-ban beiratkoztam a dolgozók polgári iskolájába és azt sikerült kitűnő eredménnyel elvégezni. Már ekkor megszerettem a német nyelvet, de nem volt lehetőségem a további nyelvtanulásra. Férjhez mentem, két gyermekem született.

— Van-e más postás nyugdíjas főiskola?

— Sajnos nincs, pedig több nyugdíjas szaktársnőm igyekeztem rábeszélni arra, hogy jelentkezék a főiskolára. Próbálkozásaim eredménytelenek maradtak. Igaz, ahhoz, hogy valaki nyugdíjas korában is tanuljon — tudom magamról — nagy akaratere van szükség. Viszont azt is tudom, sokan vannak, akik arra vágytak, hogy egyetemet vagy főiskolát végezzenek. Ezek részére most lehetőség nyílik arra, hogy ilyen magas szintű előadásokat hallgassanak.

A nyugdíjas főiskolai rendszer, a szervezett módon történő tanulás tartást, önbizalmat ad, s az egyén tekintélyét emeli ön maga előtt is. Az egyes kurzusok, nemzedékek közötti jobb megértést szolgálja az is, ha az idős ember is karbantartja ismereteit, rendszeres agytornát végez.

— Kapnak-e valamilyen segítséget az Ady Művelődési Háztól?

— Igen, sokat törődnek velünk. Minkó Tiborné a főiskola szervezője a művelődési ház részéről. Ő foglalkozik gondjainkkal, bajainkkal, nagy szeretettel és megértéssel.

— Milyen tervei vannak?

— Egyelőre szeretném megszerezni az alapfokú nyelvvizsgát. Szeretném továbbá a következő iskolai évben a férjemet is bevonni a tanulásba.

— További jó tanulást, szép eredményeket és jó egészséget kívánunk.

Horváth Dezső

venni az ellenforradalmi propaganda által megfeszített szakszervezeti tagság túlzó igényeit, de egyben segíteni kellett a forradalmi erők harcát is.

A postások nagy tömegeit kellett meggyőzni arról, hogy sokszor jogos követeléseik teljesítésének nem a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány állja az útját, hanem az ország teherbíró képessége — az ellenforradalom sokmillió kárt okozott —, fejük felett lebegett az infláció, a munkanélküliség réme.

A szakszervezet sok olyan eredményt ért el, ami a postások helyzetét megkönnyítette: így például visszaállították a postás dolgozók távbeszélő- és csomagszállítási díjkedvezményét, kiszélesítették az üdülést. Jelentős szociális segítséget nyújtott a szakszervezet, többek között novemberben 500 postás dolgozó 360 000 forint gyorssegélyt kapott, elsősorban azok, akiknek lakása megsérült, lakhatatlanná vált az ellenforradalmi események következtében. Ezeket a szakszervezeti székházban (Benczúr utca) vagy más postai épületben (Gorkij fasor) helyezték el.

— Mi volt a helyzet az ellenforradalom leverése után?

— Az ellenforradalom utáni helyzet tisztázását, egyben a szakszervezeti munkát is jelentősen segítette az MSZMP Ideiglenes Központi Bizottságának 1956. decemberi határozata. Az ellenforradalom okainak tisztázása, a feladatok pontos megfogalmazása megerősítette a szocialista erők helyzetét. Kimondta azt is, hogy "... türelmes, felvilágosító munkával, meggyőzéssel az ellenség leleplezésével és politikai elszigetelésével — s ha kell fegyverrel is — küzdünk kell az ellenforradalmi veszély ellen."

A szakszervezetek tekintélyének és tevékenységének helyreállításában, vezetésük megszilárdításában, valamint feladataik helyes kijelölésében fordulatot jelentett a szakszervezetek X. teljes ülése 1957 januárjában. A plénumnak egyidejűleg

kellett helyes megoldást kidolgozni a korábbi korszak problémáira, és meg kellett cáfolni a hamis állásfoglalásokat is.

A plénium igen felelősségteljes és komoly vita után úgy foglalt állást, ahogy a nép, a szocializmus érdeke megkívánta. Emlekszem — mély nyomot hagyott bennem — Kádár elvtárs felszólalására, aki a szakszervezetekről mondotta; "... hiba volt, hogy eddig főleg a természéssel foglalkoztunk, de azért most sem jöhet olyan időszak, melyben a munkamegosztás a következő: a kormány foglalkozzon a termeléssel, a szakszervezetek meg az elosztással, hogy a kormány állítsa elő mindazt, amit a szakszervezetek különféle követelésekben megfogalmaztak." Beszélt a sztrájkjogról, a szakszervezetek

Az V. kongresszus

Nagy esemény volt a postás-ság életében a szakszervezet V. kongresszusa, amelyre 1958 januárjában került sor. (1952., a IV. kongresszus óta nem volt kongresszus, közben zajlottak le a zűrzavaros és tragikus ellenforradalmi események.)

Az V. kongresszust oly időben tartották, amikor az ország az ellenforradalom leverése után a gazdasági és politikai konszolidáció igen nehéz szakaszában volt. A kongresszuson 128 küldött képviselte a mintegy 40 ezer szervezett postás dolgozót. A kongresszusi beszámolót Horn Dezső főtitkár tartotta.

Az ellenforradalom alatt a postások döntő többsége becsületesen helyt állt. Biztosította a hírközlő hálózat működését, kézbesítette a küldeményeket, megőrizte a nép vagyonát. A kongresszus köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik a legnehezebb időben is becsületesen dolgoztak, segítették a munkáshatalmat, támogatták a szakszervezetet.

önállóságáról és más fontos kérdésekről.

A Postások Szakszervezetének központi vezetősége 1957 februárjában tárgyalta meg a X. plénumon hozott feladatok végrehajtását. Ettől kezdve a szakszervezet munkája jóval gyorsabban haladt előre. 1957 első negyedében több postás kategória — elsősorban az alacsonyabb fizetésűek — bérét emelték fel, sor került a gépkocsivezetők, a műszakiak és a kisegítő munkásállomány csoportba tartozók bérének a rendezésére. Ez átlag 217 forint emelést jelentett. 1957 júniusától erre a célra újabb 6 millió forint állt rendelkezésre. A végleges és a postás dolgozók számára is kedvező megoldást jelentette az új bérrendszer kidolgozásának előkészítése.

Az ellenforradalom a postának is súlyos károkat okozott: megrongálódott 128 000 léghőmérő épület, megsemmisült sok ezer távbeszélő-készülék, tönkrement 124 áramellátó berendezés, 79 gépkocsi, 20 mozgópostakocsi stb. A testvéri országok — elsősorban a Szovjetunió — segítségével sikerült a károkat felszámolni, a munkanélküliséget, az inflációt elkerülni.

Az ellenforradalom alatt sok vitát váltott ki a munkaverseny; a kongresszuson a beszámoló kimondta: „a posta alkalmas arra, hogy a versenymozgalom szervezése ne szűnjön meg, de mindenképpen figyelembe kell venni a helyi adottságokat, sajátosságokat”.

A postás dolgozók helyzetét — többek között — javította az, hogy megszűnt a különbség a kinevezett és ki nem nevezett dolgozók között, nagyrészt megszűnt a nők hátrányos megkülönböztetése. Az 1957. évi népgazdasági béremelés 15—16 százalékos, míg a postai

21 százalékos volt, kiterjedt a jubileumi jutalom a postás dolgozókra is; a túlórákat pótlóként, a munkaszüneti napokon végzett munkát díjazni kellett, bevezették a munkapénzt, a zárlatkezeléssel, indítással járó többletmunka bérátalányozását stb. A kongresszus javasolta, hogy a posta jóvedelmének növelése céljából a postai nyereség bizonyos hányadával is jutalmazták év végén a dolgozókat stb. Jogos követelményként szabta meg a havi 210 órán felül foglalkoztatottak, valamint az egészségre káros munkahelyen dolgozók munkaidejének rövidítését.

A szakszervezeti demokrácia szélesítését szolgálta, hogy az elmúlt időben rendszeresen tájékoztatták a tagságot az őket érdeklő és érintő kérdésekről, kikérték véleményüket, szorosabb kapcsolatot teremtettek a tagság és a vezetők között. Ezt szolgálta többek között a Postás Dolgozó, a Képes Postás, a Szakszervezeti és a Bizalmi Tájékoztató is.

A szakszervezeti munkát ekkor már 5 ezer tisztségviselő segítette. A szervezethez, amely 1950-ben 90,1 százalékos, 1955-ben visszaesett 86,6 százalékra, 1957 végén már ismét 89,2 százalékos volt. A szakszervezeti tagdíjfizetési készség jobb volt a korábbinál: 82 százalékról 91,8 százalékra nőtt.

Nemzetközi kapcsolataink fejlődtek: a Közalkalmazottak és Rokonszakmak Szövetségének a tagja lettünk.

A kongresszus 60 tagú központi vezetőséget, 18 póttagot, számvizsgáló bizottságot és elnökséget választott. Főtitkárnak ismét Horn Dezsőt választották.

A Postások Szakszervezetének V. kongresszusa az ellenforradalmi támadást követően a megújodott szakszervezeti mozgalom tagjaként újult erővel indult harcba a dolgozók jólétéért, a szocializmus alapjainak lerakásáért és felépítéséért hazánkban.

Horváth István

Kalocsai Józsefné a táblánál

TANULJON ANGOLUL A PMK-BAN!

8 HETES, HETI 3 x 4 ÓRÁS tanfolyamot indítunk IX. 9-től

KEZDŐK RÉSZÉRE

Foglalkozások: du. 14 és 17 órától

A tanfolyam díja: 2300 Ft
Beiratkozás: augusztus 26—30.,
9—17 óra között.
Információ: 228-001.

Nemcsak a mának építették

Az országúton haladva is könnyen elolvasható, rövid, ennélfogva egyértelmű felirat éppen eleget mond a posta szervezeti felépítésében járatan idegennek. Maga a homlokzat és a telep hétköznapi élete is elárulja, hogy ebben az intézményben az irodák csak mellérendelt feladatot töltenek be, elsőrendű szerep itt az ipari tevékenységnek jutott.

A postásoknak elmondjuk, hogy a Soproni Postaigazgatóság ebbe az új épületbe vonta össze a posta és távközlési szolgálat háttérét képező üzemeket, tehát a néhány éve már itt működő szállítási üzem kivül a hálózatépítő, a javító-szerelő és a magasépítő üzem, valamint az igazgatóság központi raktárát. Példát szolgáltatott ezáltal arra, hogyan lehet a jövőbe is tekintve összpontosítani az üzemfejlesztésre szánt, meglehetősen gyéren bugyogó (az igazságnak tartozunk: ezúttal kissé bővebben áramló) erőforrásokat.

Kellő háttér nélkül nincs jó szolgáltatás

Az előzményekről Holldonner László igazgatóhelytessel és Nagy Csaba építéstervezővel (POTIBER) beszélgetünk.

— Sokat beszélünk szolgáltatásaink, főként a távbeszélő szolgálat elmaradásáról — kezdi Holldonner László. — Sajnos, ebben semmi tévedés sincs. Helytelenül szemléljük a kérdést azonban, ha nem vesszük észre, hogy a javító-szerelő, egyáltalán a főtevékenységet kiszolgáló hálózat legalább ennyire elmaradt. Semmiféle gazdasági körülmények között sem fejleszthető biztonságosan, valamilyen szolgáltatás, ha nincs legalábbis megközelítő színvonalú háttérre. Igyekeztünk hangot adni ennek a gondolatnak. Kezdetben idegenül csengett. A hetvenes évek elején illetékesek 5 millió forintot ajánlottak üzemfejlesztésre, mi viszont — már akkor — úgy véltük, hogy legalább 60 millióra lenne szükség.

— Mi készülhetett volna el ötmillióból? Ahogy a szükség szerint az igazgatóság ipari üze-
mei megalakultak, hol egy-két irodát, hol egy kulturális helyiséget ürtettünk ki nekik, majd amint bővültek, a város különböző, jól-rosszul megközelíthető pontjain szereztünk számukra mindenféle bérleményeket.

Így az üzemrészek közötti együttműködés is dőcögött, az üzemek közöttiről nem is beszélve. Lehetett volna tehát mire fordítani az említett — a feladat végleges megoldásához — csekély összeget, az eredmény azonban mindenképpen az lett volna, hogy valamivel jobb munka- és szociális körülmények között ezt az állapotot tartósítjuk. Ezzel pedig nem viselkedünk előre munkánkat, ráadásul menekülésre készítjük a fejlődőképés, jó szakembereket.

— Végül sikerült támogatásra találnunk, velük együtt átlépünk a mindenáron egységes tervezés és beruházás kialakult gyakorlatát, és — több tervidőszakra elosztva ugyan — hozzáfoghattunk egy szállító, raktározó, javító-szerelő bázis kialakításához, amely telephelyül szolgál a magas- és mélyépítő feladatokat ellátó üzemnek is, reméljük majd később az igazgatóság oktatási központjával. A tervezésben és szervezésben igazi munkatársra lettünk a Postai Tervező Intézetből Nagy Csaba vezetőtervező személyében.

— Összinté örömmel vettük kezünkbe a feladatot — veszi át a szót Nagy Csaba —, éreztük, hogy ez alkalmat ad tervezői képességeink hasznosítására. Tökéletesen egyetértettünk az igazgatósággal abban, hogy a kitáplált anyagi lehetőségeket nem szabad egymástól elkülönülő hódváraakra elaprózni, hanem egységes irányításra alkalmas, szervezett munkát és műszaki fejlesztést a jövőben is lehetővé tevő összevont telephelyet kell létesíteni. Ezért több szaktervező bevonásával tanulmányozni kezdtük az itt elhelyezendő részlegek munkáját, várható feladataikat, a raktár forgalmát, adminisztrációját. Minden feladatnál vizsgáltuk a távlati fejlesztés, továbbá számítógép alkalmazásának lehetőségeit, a környezetvédelem követelményeit és természetesen a szociális ellátás szempontjait.

— A beruházás három ütemben valósul meg. Jelen időt azért használunk, mert eddig két ütemben vagyunk túl. Az első ütemben, 1978–79-ben a szállítási üzem készült el. A telek megszerzése a közműfejlesztéssel és az ehhez kapcsolódó költségekkel körülbelül 7 millió forintot emésztett fel, az épület 23, berendezése pedig 10 millióba került. Nagyjából így jött ki az első ütem 40 millió forintos költsége. A szállítási üze-

met most nem mutatjuk be, mindössze annyit mondunk róla, hogy diagnosztikai műszerekkel, kocsimosó berendezéssel (olajfogóval, iszapcentrifugával) jól felszerelt üzemről van szó.

— A második ütem képezi az egész beruházás gerincét. Ez foglalja magába a magas raktárt, körülötte a már említett üzemekkel. Az ésszerű elrendezés (a földszinten a sok hulladékkal járó, nehéz, az emeleten a pormentes, könnyű technológia) további munkaszervezést tesz lehetővé. Itt az épület költsége (a különálló hideg raktárakéval együtt) 100 millió, a berendezése 55 millió forintot tett ki.

— A harmadik ütem — folytatja Holldonner László —, az oktatási központot tartalmazza, a szociális létesítmények végleges megoldásával. Például a jelenlegi — ugyancsak korszerű — melegítő konyhát egy minden igényt kielégítő, nagy kapacitású főzőkonyha váltja fel, amely majd az összes soproni postaszervet ellátja zöldséggel és hússal. Az elképzelések szerint az épületek egy kézilabdapályát fognak közre. Ennek az ütemnek a kivitelezési terveit szeretnénk a VII. ötéves tervben elkészíteni, sőt, ha a körülmények kedvezően alakulnak, esetleg a kivitelezéshez is hozzáfogunk.

— Hallottam olyan megjegyzést, hogy az igazgatósági terület, sőt az ország csücskébe telepített raktár és üzem nehézkessé teszi a szállítást, megnöveli az útvonalakat.

— Az igazgatóság központjának földrajzi elhelyezkedése kétségkívül nem a legszerencsésebb adottság. De ha jól megnézzük, sem Pécs, sem Szeged nem fekszik az igazgatósági terület súlypontjában. Körülményeinket már meglehetősen régen felmértük, és kialakítottuk a celdőmölki hálózatépítő és magasépítő építészeti központot, megfelelő raktárral együtt. Itt tároljuk az említett két üzem nagy súlyú anyagain (oszlopokat, betonlemezeket stb.). A hálópont nagyobb lélegzetű tervmunkáinak anyagszükségletét pedig a Központi Anyagszertárból, vagy a gyárakból rendszerint egyenesen a helyszínre fuvarozzuk. A többi szállítási feladat hátrányait bőven kegyelmitik az igazgatósági székhelyen való működés előnyei. Gondoljunk csak a számítógépes raktárkezelés és munkaszervezés lehetőségeire!

A részletes helyszíni tájékoztatásra és bemutatásra a raktár üzemvezetőjének, Tiszai Zsolt-nak a szobájában — jelezve az együttléti előnyeit és az együttműködés megnövekedett lehetőségeit — néhány perc alatt összegyűlték a közös telepen elhelyezett üzemek vezetői. Karner Tamás, a magasépítő üzem vezetője mindjárt ki is fejtje az összeköltözéshez kapcsolódó át-szervezés jelentőségét.

Nemcsak összevonás: ésszerű munkaszervezés

— Nem pusztán arról van itt szó, hogy megépült egy korszerű raktár, és köré csoportosultak az igazgatóság ipari üze-
mei. Az eddig más-más szervezetekbe tartozó, de azonos feladatokat ellátó részlegeket ésszerűen össze lehetett vonni. Így például a nagy szétszórtságban mindegyik üzem kénytelen volt festésre berendezkedni. De hogyan! Csakran csak az udvaron tehették — ha nem esett vagy fűjt. Itt egyetlen festőde működik, az viszont minden igényt szakszerűen kielégít. Ugyanígy fölöslegessé vált, hogy a javító-szerelők kisüzemi módon faipari munkákkal bajlódjanak, hisz nagyszerűen felszerelt asztalosműhelyünk van.

— Bár a mi munkaterületünk a telephelyen kívül esik — mondja Kiss Lajos, a hálózatépítő üzem vezetője —, az együttműködés előnyeit mi is élvezzük. Könnyebben kisegítjük egymást, munkánkat együtt sokkal jobban meg tudjuk szervezni, mint azelőtt. Az igazgatósági raktár közelsége és az itt kialakult raktározási rendszer segít minket az anyag-gazdálkodásban is. Ez pedig nem csekélység, ha meggondoljuk, hogy 6,6 millió forintot negyedév végi anyagkészlettel dolgozunk, s ennek értéke időközönként 15-20 millióra is megnövekszik.

— Az új környezetben, az itt kínálkozó munkaszervezéssel — vallja Szabady Imre, a javító-szerelő üzem-vezetője — a készülékjavítás idejét máris sikerült rövidítenünk. Pedig még jóformán meg sem meleged-

tünk itt, és a felszerelésünk is hiányos. Már a most alkalmazott munkafolyamat is egészen más, mint a korábbi. Mégis tanulmányozzuk a Bakony Művek szalagrendszerét, sőt esetleg igénybe is vesszük munkaszervezőik segítségét. Ha elkészül a készülékmosó berendezésünk, beállíthatjuk a szalagot. Ennek lényege az lesz, hogy a javításra érkezett készülékeket teljesen szétszedjük, a rossz alkatrészeket mindjárt selejtezzük, a megtisztított és hibátlan darabokból pedig — folyamatosan továbbadva őket —, szinte új készülékeket szerelünk össze. E munkamenet várható eredményeként a jó minőség, megbízhatóságon kívül a javítási idő körülbelül felére csökken. Természetesen előnyükre változtak az egyéb berendezések javításának feltételei is; hogy mást ne említsék, mint a nagy munkadarabok mozgatására szolgáló emelőszervezeteket.

Tiszai Zsolt az összevonás előnyeiről beszél.

— Az igazgatóság elosztó-
raktárán kívül egységesen ugyanaz a személyzet kezeli a hálózatépítő, a javító-szerelő, a magasépítő és a szállítási üzem, továbbá a gazdasági hivatal anyagain, eszközeit. Már ez maga is nyilvánvaló előnyökkel jár. Ehhez azonban hozzá kell számítani, hogy az üzemek és a gazdasági hivatal raktárai azelőtt szétszórva, több telephelyen működtek. Az összevont raktárak sokféle anyaga és mindezek mennyisége egyrészt lehetővé, másrészt szükségessé teszi egy korszerű raktározási és kezelési technológia kialakítását, amelyre aztán kidolgozható a számítógépes program.

— Maga a raktár a magas raktárból és a hideg raktárakból áll. A hideg raktárakban tárolják a készletképző anyagokat, továbbá a száanyagokat, a kábeleket, a göngyöleget, a bútorkat. A magas raktár három tárolóövezetre és a feldolgozó-, csomagolóterre oszlik.

Az első tárolóövezet 10 méter magas állványain a kézzel kezelhető anyagok többnyire dobozokban helyezkednek el. Mozgatásukra felrakógépek szolgálnak. Ezek az állványok között keskeny folyosókon függőlegesen és vízszintesen vezérelhető egyszemélyes felvonók. Kezelőjük ülve dolgozik, előtte írólap és tartályok a mozgatót anyagokhoz.

A második övezetben a konténerekben, vagy rakodólapon tárolt anyagok részére ki-képzett állványok vannak. A köztük levő, szélesebb folyosókon villás targoncák mozgatják az egységcsomagokat.

A harmadik övezet — állványok nélkül — a tömbszerű anyagok, nagyobb egységek tárolására szolgál.

A raktár légterében karzat-szerűen elhelyezett feldolgozó-
terben részben az érkezett anyagok raktározására való elő-készítése, részben az igényelt anyagok csomagolása, továbbá a raktári adminisztráció folyik. A szállításra kész csomagokat felvonó szállítja a földszintre, és targoncával továbbítják a rámpához álló teherkocsikra. Ugyancsak gépek segítségével bonyolódik le az anyagforgalom a házban levő műhelyekkel a raktárt körülvevő folyosókon. Az anyagigényt délig kell beadni, hogy az összeállított készlet másnap reggel zavartalanul át lehessen venni.

Bár a magasépítő üzem vezetője a munkaszervezéssel kapcsolatban említette a korszerű asztalosműhelyt, ez még meg-

érdemel néhány szót. Gépi felszereltségével bármilyen épület- vagy bútorasztalos feladatra képes. Gyalugépe például egy munkadarabon öt idom egyidejű megmunkálására alkalmas. És a nagyarányú gépesítés ellenére forgács és fűrészpor nincs a műhelyben. Jól működő elszívóberendezései valamennyit a szomszédos forgácskamrába gyűjtik, egyenesen műanyag zsákokba töltve. A következő helyiség a kézi műhely. Itt főként bútorkat, kapcsolószerkezeteket stb. javítják. A műhelyt kiegészíti az elszállításra váró tárgyak tárolóhelyisége.

Hasonlóképp korszerűen van felszerelve a lakatosműhely is. Hegesztő-, kézi és gépműhelyre, valamint napianyag- és készárutárolóra tagozódik. Berendezései korszerűek, egyszerűen kezelhetők, kiküszöbölők a fizikai erőfeszítést, megfelelnek a munkavédelmi előírásoknak. Külön említést érdemel a hegesztőműhely alig észrevehető hanggal működő elszívóberendezése.

Nagymértékben javultak a munkakörülmények

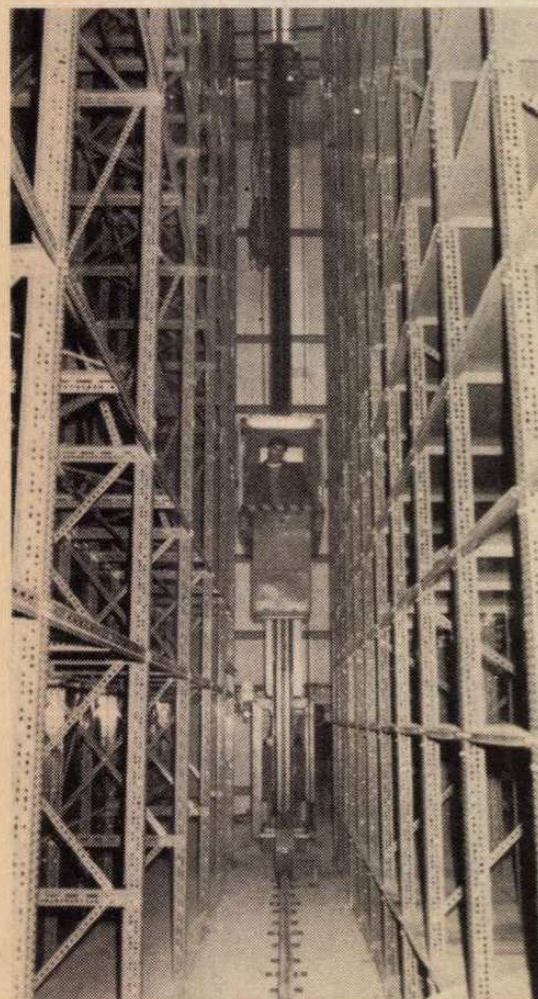
— A postaüzemek közös telephelyének létesítését megelőző állapotra azt mondta az igazgatóhelyettes, hogy elriasztja a jó szakembereket. Az új létesítménynek ezek szerint vonzania kell őket.

— Egy dolgot semmiképpen sem lehet kétségbe vonni — állapítja meg Pölz Ferenc tszbtitkár —, az érdekelt üzemek dolgozóinak munkakörülményei óriási mértékben megjavultak. A korszerű, kényelmes munkahelyek, munkaeszközök, öltözők, mosdók csakugyan vonzóvá teszik a telephelyet. Ezenkívül szép étterem és jól ellátott büfé fogadja a dolgozókat. A munkahely könnyen megközelíthető, mind a városi, mind a távolsági autóbussz a kapu előtt áll meg. Így az üzemeknek remélhetőleg nem lesznek munkaerőgondjaik. Amint halljuk, a régi dolgozók is szívesen átképezik magukat az új technológiákra. A munka szervezetsége nemcsak az itteni dolgozókat érinti, hatása szükségképpen érződni fog az igazgatóság egész területén. A nagyobb teljesítmény pedig végső soron a jövedelmeket is kedvezően befolyásolja.

— Javultak a szervezeti élet feltételei is, hiszen az itt elhelyezett üzemek egyike-másika viszonylag kis létszáma miatt nem tudott önálló alapszervet alkotni, szétagtosságánál fogva meg nehezen kapcsolódott be a mozgalmi életbe. A telephely adta lehetőségeket igyekeztünk is az előttünk álló választások alkalmával hasznosítani. És ha a jövőbe tekintünk: a harmadik ütem elkészültével jócskán bővülnek a művelődési és a korszerű oktatás lehetőségei.

A jól ellátott érdekvédelem mindenestre fontos tényezője a kedvező munkahelyi közérzetnek, amelynek tárgyi feltételei, mint láttuk, bőven megvannak. Az indulást jellemző együttműködési készség remélhetőleg továbbra is megmarad, és kiteljesedik. Kívánjuk az itt dolgozóknak, hogy jelentős feladatok megoldására alkalmas közösségekké kovácsolódjanak, amelyekben a munkatárs iránti figyelem ugyanolyan fontos szabály, mint a technológiai fegyelem megtartása.

Benda István

Éljen D'Artagnan!

Manapság a mozifilm nagyságú animációs filmek divatját éljük. Igaz, a sort még a nagy varázsló, Walt Disney nyitotta meg 1938-ban, de azóta a váltót botot számos országban átvették tőle. Paul Grimault, Jean Image, Brunc Bozetto és a magyarok: Jankovics Marcell, Nepp József, Dargay Attila és most legutóbb Gémes József egyaránt próbára tették képességüket a rajzműfajnak ebben a farságos, s' nem kis költség, apparátust kívánó válfajában.

Az augusztusi műsorrendben szereplő filmje számára a korábbi meseadaptációktól eltérően az olasz *Gabriele Crisanti* rendező szemmel láthatólag olyan témát választott, amely bár elsősorban a felnőtteknek szól, de az ifjú nemzedék is jól szórakozhat rajta. (A helyzet tehát megfordult, s most az apák miatt mennek moziba a kisberek.) A film irodalmi nyersanyaga ugyanis örökzöld: *Dumas* legendás *Három testőre*.

Azt, hogy az olyan remekművek, mint a Háború és béke, az Oliver Twist vagy a Goriot apó mitől halhatatlan, már kifejtették az irodalomtörténészek. De

vajon mi teszi kortalaná D'Artagnan történetét? Miért búják a királynő gyémántjának, a *My Lady Bosszújának*, *Athos*, *Porthos*, *Aramis* se vége, se hossza párbajainak, *Richelieu* bíboros ármánykodásainak történetét az egymást váltó nemzedékek?

Talán azért, mert ahogy egy görög bölcs mondta: minden el folyik és minden változik, de a kaland még a technika ridegebb korában is megőrzi romantikus varázsát. Hatott a maga idején, hat ma is, és valószínűleg a könyvhöz láncolja az embert, ameddig olvasnak a földtekén. A filmesek pedig ebből kiindulva szívesen fordulnak a kalandhoz, mert tudják, hogy a mozgás, a változatos tájak, a meglepő fordulatok, az éles összeütközések, az izgalom becsalogatja a jámbor nézőt a nézőterre, hiszen — a képletet leegyszerűsítve — a fotó állóképével szemben a film szüntelen mozgás.

Hát ami azt illeti, Dumas hősei elég sokat mozognak, s miután az olasz stábhoz utólag még a világhírű, magyar származású *John Halas* is csatlakozott, a munkának karaktere is

lett. A két rendező közösen kialakított felfogása erősen irónikus és játékos. A stílus könnyed és a hagyományos Walt Disney-féle trükkfilmértelmezésen alapul. Reális, de ugyanakkor karikatúrisztikus is minden.

A forgatókönyv megőrzi a regény alapvető vonalvezetését (meséjét tehát nem érdemes ismertetni), de kedves állatfigurákkal az epizódokat még fel is dúsítja. Ötletes szereplő például a D'Artagnan szolgálatában álló bagoly, „aki” tulajdonképpen az egész sztorit elmeséli. Külön lelemény, hogy nem paszszív szemlélője, hanem részese a cselekménysornak, hiszen a maga módján ő is ott harcol a muskétások oldalán. Sok az úgynevezett gag (vagyis kacagató ötlet), amelyek a meglepetés erejével hatnak az ismert cselekmény szövetében.

Nem jó azonban a figurák mozgása és a háttér közötti viszony. Ez korántsem az a bravúros technika, amit Halastól megszoktunk. A hiányosságot valószínűleg az magyarázza, hogy az angol fél csak a forgatás bizonyos szakaszán lépett a közös produkcióba, így adott koncepcióra kényszerült.

E szakmai hiányosság ellenére azonban a magyarra szinkronizált Éljen D'Artagnan kellemes szórakozás. Igen sokat lehet rajta nevetni mind a gyerekeknek, mint a felnőtteknek, ami nyári szünet lévén nem utolsó szempont.

Ábel Péter

Jubileumi ünnepség Debrecenben

A postaforgalmi tagozaton végzett diákok kezdeményezésére és szervezésében díszünnepséget rendeztek a tagozat beindításának 25 éves jubileuma alkalmából. A rendező bizottság felhívására 350 régi diák jelentkezett, hogy részt vegyen a jubileumi ünnepségen.

Május 25-én zsongó méhkas-hoz hasonlított a felújított Bethlen Gábor Közgazdasági és Postaforgalmi Szakközépiskola, s a 25 éves jubileumhoz méltón fogadta volt postaforgalmi tagozaton végzett diákjait.

A díszünnepség előtt a negyed évszázad alatt végzetek közül, osztályonként 1-1 fő a meghívott vendégekkel koszorút és vörös székfűt helyezett el az iskola névadójának mellé.

A koszorúzás utáni díszünnepségre a Kőlcsey Ferenc Művelődési Központ színháztermében került sor. 11 óra zsúfolásig megtelt a 400 személyes színházterem.

Újhelyi Istvánné, az iskola volt igazgatója mondott ünnepi beszédet. Iskolatörténeti visszaemlékezésében szólt arról, hogyan is indult 25 évvel ezelőtt a közgazdász osztályok mellett a postaforgalmi tagozat. Kiemelte a főfoglalkozású postás tanárok — *Tikász Sándor*, *Szabó György* — munkáját, akiket az igazgatóságról bejáró, óraadó kollégák segítettek. Ma már négy főfoglalkozású szaktanár foglalkozik a diákokkal s közülük 3, az iskola diákja volt.

Megemlítette, hogy évekkel ezelőtt az iskola kezdeményezte az országos szakmai tanulmányi versenyeket, amelyeken a debreceni diákok is szép sikerrel szerepeltek.

Az iskola 1964-ben bocsátotta ki az első 40 végzett hallgatót, s azóta 771-en érettségiztek a postaforgalmi tagozaton. 68 szálalékuk a postát választotta élethivatásul.

Szólt az iskola és a postaigazgatóság jó kapcsolatáról, a postaigazgatóság vezetőiről — *dr. Deák Ignácról*, *Nagy Tibornéről*, *dr. Szilágyi Gáborról* —, akik sokat tettek az iskoláért (valamennyien részt vettek a díszünnepségen).

Ezt követően dr. Szilágyi Gábor, a postaigazgatóság vezetője szólt a szakközépiskoláról, melynek a megyében, városban rangja van, emellett a postaigazgatóság szakember-utánpótlásának egyik fontos bázisa.

Köszönetet mondott a tanári karnak, amelynek ma is elsőrendű szempontja, hogy felkészült szakembereket bocsásson útjára.

A díszünnepség második részében a *Bethlen kamarakórus*, *Zudor Judit* szavaló, és a *Forgó Rózsa néptáncgyűjtés* lépett fel.

Kozempel Zsuzsanna

A kép egy követésre méltó kezdeményezésről ad hírt: hogyan erősíthető az óvónők és a szülők közötti kapcsolat. Még hozzá minden erőltettség és sablon nélkül, kibontakozási lehetőséget adva a mindannyiunkban ott szunnyadó alkotó vágyak. Az elmúlt év során remekül „összebarkácsolódott” a budapesti hatos óvoda szülői munkaközössége és nevelői gárdája. És amit készítettek, az agyagfigurás állatkerttől a világítótoronyig, az mind a gyerekeké.

— krisz —

Mi lesz veled, Várközpont?

A hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére rendezett országos postás vetélkedő döntőjén — ahol mint tudósító voltam jelen — találkoztam először *Szűllő Laci* bácsival, aki bár nyugdíjas korú, jelenleg is a Belvárosi Távbeszélő Központ dolgozója. Sőt, társadalmi munkásként a Múzeális Értékeket Mentő Bizottság szorgos aktivistája. Tőle hallottam először a Várközpontról.

A Posta című szaklap 1984. évi júniusi számában, *Keviczky Istvánnak*, a fent említett bizottság vezetőjének a jegyzésével a következőket olvashatjuk:

„További nagy gondunk, hogy a Várközpont kérdése nem rendeződik. Pedig a Várközpontot egészben, működőképesen, feltétlenül meg kell menteni a Posta számára!... Ha ebben az ügyben igen sürgősen nem történik hivatalos postai döntés, intézkedés, úgy nagyon féltő, hogy a Posta örökre elvesztesse azt a lehetőséget, hogy a Várban helyet kapjon múzeumi céljaira.”

A szóban forgó épülettömb, ahol pillanatnyilag a központ működik, becses műemlékünk. Két oldalról, az Országház utcából és az Uri utcából is megközelíthető. Eredetileg a klarisszák kolostora volt és a XVIII. század első felében épült. *II. József* az egyházi rendek feloszlatása után az épületben, az országházat és a királyi kúriát helyezte el. Az átalakításokat *Franz Anton Hillebrandt*, neves udvari főépítész tervezte. Itt találhatók az ország legszebb copf stílusú belső terei. A monumentális építészeti objektum a XIX. század elején a helytartótanács székhelye lett. A múlt század végén pedig a Belügyminisztérium székháza.

A történelem során háromszor tartottak országgyűlést termeiben. Itt rendezték a budai bálakat és hangversenyeket, meggyűléseket és nádori fogadásokat. 1814-ben a Szentszövetség három monarcháját, *I. Ferencet*, *I. Sándort* és *III. Frigyes Vilmost* táncestélyen látták itt vendégül. Szomorú emlék, hogy itt volt bebörtönözve a *Martinovics*-összeesküvés néhány vádlottja, köztük *Kazinczy Ferenc*, az irodalomszervező, költő, és itt tartották fogságban *gr. Batthyány Lajost*, a 48-as kormány miniszterelnökét is.

Az épületkomplexus jelenleg a Magyar Tudományos Akadémia társadalomtudományi intézeteinek székháza.

Itt található „társberletben” a még ma is működő egyik legrégebbi automata telefonközpontunk, a Várközpont.

Idézet egy levélből, melyet *Rádai Mihály*-nak, a tévéből jól ismert „városvédőnek” írt tájékoztatásul és támogatást kérve *Keviczky István*, a Múzeális Értékeket Mentő Bizottság vezetője és *Cseledy András*, a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság művelődési bizottságának a titkára:

„1982 óta foglalkoztat bennünket az a terv, hogy az új *Krisztina*-központ ez év végi bekapcsolásával tehermentesített Várközpontunkat, amely 1928 óta (!) folyamatosan működik, nem engedjük leszerelni. Ez ugyanis az egyetlen 7A1 típusú központ, amely még eredeti állapotában van. Tervünk, hogy a központot működőképesen megőrizve, helyiségeit Távközlési Múzeummá alakítsuk.”

A bizottság valóban nagyszerű, nemes „harcot” vállalt, amikor három évvel ezelőtt megkezdte Várközpont-mentő akcióját. Elképzeléseiket az alábbiakkal indokolják:

○ a központ ma már valóban múzeális értékű, ipari műemlék, leszerelése, szétszedése vétek volna,

○ helyileg ott van, ahol legalkalmasabb lenne reprezentatív, állandó távközlési múzeum létesítésére,

○ a múzeumban a posta ipari tanulóinak, a híradástechnikai szakközépiskolásoknak, technikusjelölteknek pontos képet adhatnának a telefon fejlődéséről,

○ az általános iskolásoknak nyújtott, felkészült kalauzálással, a szakma iránti kedvcsinálással, talán a posta munkaerőhiányán is enyhíteni tudnánk,

○ mint kiemelt műemlékterületen, a Várban kialakítandó múzeum és kiállítás komoly látogatottságra számíthatna,

○ egyben nagyszerű kuriózum, hiszen kevés ország büszkélkedhetne hasonló, működő múzeum-telefonközponttal.

A két bizottság, a TIG művelődési bizottsága és a múzeális értékeket mentők — „Nem hagyjuk magunkat!” jelszóval — határozott és pontos elképzelésekkel, költségvetési tervekkel álltak a TIG üzemi négyeszege elé. Úgy gondolják, 6 millió forintba lenne szükségük az átalakításokhoz, a múzeum létesítéséhez. Talán így leírva soknak tűnik, de tény, hogy fővárosunk egyedülálló múzeummal gazdagodna, nemcsak a TIG, hanem az egész Magyar Posta propagandáját szolgálna.

A tárgyalások folynak: a Művelődésügyi Minisztériummal, a Postamúzeummal, a Műszaki Múzeummal, a Budapesti Műemlékvédelmi Felügyelőséggel, a Magyar Posta Központjával, a Magyar Tudományos Akadémiával.

Mi lesz veled Várközpont?

Szeretném, hogy e lelkes, harcos szívet kívánó kezdeményezés megvalósuljon.

Szeretném az első közt beírni, talán már 1986 őszén a vendégkönyvbe, hogy nagyon tetszett a Magyar Postának Puskás Ferenc nevét viselő Távközlési Múzeuma.

Szeretném a terv sikerét.

A bizottságok vezetőivel a helyszínen jártunkkor úgy láttuk, hogy a bejárati kapu mellett még van egy „márványtáblányi” hely. Úgy legyen!

Tölg-Molnár Gábor

Bemutatkozás Zsámbékon

Pontosan talán ma már lehetetlen kikutatni, hogy mióta is támadt fel és terjedt el elemi erővel országosan az az igény, hogy egy-egy város, kulturális központ megőrizze, vagy éppen teremteni kívánó kulturális kínálattal jelentkezzen, és bemutassa önmagát, kiegészítve, gazdagítva, sokrétűbbé téve nemcsak szellemi életünket.

Ebben az egészszéges folyamatban sajátos helyet foglal el az idén harmadik alkalommal megrendezett, „Zsámbéki szombatok” eseménysorozata.

Inspirálójá a csekély számú műemlékünk közül is kiemelkedő, XIII. századi, földrendesség-hántottan is méltóságot sugárzó zsámbéki monostortemplom, melynek történelemdokumentumtárá „keretei” közé igényesen, biztos kézzel válogatnak szabadtéri előadásokat a rendezvénysorozat létrehozói a nyár másfél hónapjában: minden szombaton mást és mást. A „Zsámbéki szombatok” kínálatát minden korosztályra és minden érdeklődési körre kiterjed.

Az idei programban — megítéző módon — a Postások

Szakszervezetének a képviselőiben a Postás SE sakközőinak és asztaliteniszezőinek mérkőzései, valamint a Postás Művelődési Központ Zilahy György Képzőművész Stúdiójának kiállításai is helyet kaptak.

Azt az igazságot, hogy a legszébb fogalmazott célok is csak akkor életképesek, ha belülről humánus érzések táplálják, számomra legutóbb Zsámbék példája is bizonyította. Bemutató kiállításunk anyagának elrendezésekor, majd a képek akasztásánál önkéntes segítőnk, a nyíregyházi színház fővilágosítója és technikusai voltak (ismeretlenül is), megelőlegezve azt a baráti légkört, amely jellemzője a rendezvényeknek.

Esős, szeles időben 9 óra gyűlekeztünk az asztaliteniszezők, sakközők csapatával együtt a Benczúr utcában, és jó fél órai buszozás után érkezünk Zsámbékre. Előkészített „terep”, udvarias köszöntés után a sakközők 6 táblán megtett első lépései egyben a „Zsámbéki szombatok” kezdetét is jelentették. A nagyközönség határában, a PEMÜ színháztermében pedig nem sokkal ez-

után 5 asztalnál kezdett szaporán pattogni a kaucsuklabda.

A művelődési ház két boltíves kiállítóhelyiségében pedig a Zilahy György Képzőművész Stúdió bemutatkozására kíváncsiak gyülekeztek — jólesően szép számmal. Először *Zink Imre*, Zsámbék Nagyközségi Közös Tanácsának elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd átadta a szót *Megyeri Lászlónak*, a Postások Szakszervezete központi vezetősége titkárának, felkérve a kiállítás megnyitására.

Megyeri elvtárs hangsúlyozta a megítéző lehetőségeket tevékenységünk bemutatására, és keresztmetszetet adott a névadó Zilahy György eredményeket elindító, létrehozó munkálkodásától a legfrissebb sikeréig. Említette, hogy a Kiváló Együttműködés című három ízben és immáron végleges elnyerése mellett, hazai és külföldi kiállításokon (Róma, Wrocław, Bécs és az ideai moszkvai magyar amatőr képzőművészeti kiállítás) sikerrel szerepelt a kollektív; egyre javul a képzőművészeti valamelyik ágával hivatásszerűen foglalkozni vágyók

aránya, és nem utolsósorban ritka tényként szolgált arról a közhíros erőről, melynek eredményeként az alapító tagok közül (27 év elteltével) többen ma is aktív tagjai a stúdióknak, és szereplői e kiállításnak.

Ezzel összefüggésben kiemelte, hogy ez az összetartó erő nem akadályozza a szemlélet sokszínűségét, nyitottságát, és hogy a stúdió továbbra is biztos háttérként tudhatja a szakszervezetet előjövő munkájában.

A megnyitó után kötetlen hangulatban folytatódott a tárlattal való ismerkedés, beszélgetés a jelenlévő alkotókkal. Ezt követően a vendégek rövid, hangulatos séta keretében megismerkedtek Zsámbék néhány létesítményével, a nagyközség eredményeivel, távlati terveivel.

A kiállításról frissiben elhangzó reflexiók lényege az volt, amit *Nagy Katalin*, a Magyar Rádió riportere is megpólvé fogalmazott meg hétvégi ajánló műsorában: a felsorakoztatott művek stílusi sokszínűsége, és ezzel együtt színvonaluk egyenletessége.

Reméljük, hogy zsámbéki „többfrontos” bemutatkozásunk nemcsak számunkra jelentett maradandó élményt.

Topor András

Ismerkedés Békés megyével

Országos Postás Természetbarát Találkozó Békéscsabán

Huszonharmadik alkalommal adtak egymásnak randevút a postás természetbarátok. Ezúttal Békéscsabán, július 5-e és 7-e között.

A rendezők — a Szegedi Postaigazgatóság Területi Szakszervezeti Bizottsága és a Békéscsabai Természetjárók Egyesülete — rendkívül színes, érdekes programot állítottak össze. A megnyitó után tájélegű tájékoztató hangzott el — vetítéssel együtt — Békés megyéről és természetvédelmi területeiről.

Szombaton reggel ki-ki a választott programnak megfelelően, autóbusszal vagy hajóval szállt, hogy minél többet lásson a környék nevezetességeiből. Az egyik csoportnak szak-

képzett idegenvezető mutatta be Mezőhegyest, és megtekintették a Ménesbirtokot, valamint lovasbemutatót vettek részt. Bizonyára mindenkinek emlékeztetésekre maradnak a Szabadkígyósi Tájvédelmi Körzet ritka pusztai növényei, állatai és a parkban lévő műemlék kastélyegyüttes, amit Ybl Miklós tervei alapján építettek.

Mások Békésről utaztak hajóval Szarvasra. Az ország legnagyobb arborétumában látható az öt földrész vegetációját reprezentáló élő növénygyűjtemény.

Akik Gyulát tűzték ki maguknak úticélul, a város történelmi emlékeinek megismerése mellett, betérhettek egy kis fürdőre a Várfürdőbe is.

Volt verseny is a javából. A természetjáró túraversenyre 59 csapat nevezett. A legtöbben — 20 csapat — a Posta Építési Üzemtől jelentkeztek a versenyre.

A 16 kilométeres útszakaszon a tájékozódás mellett elméleti feladatokat is meg kellett oldaniuk a résztvevőknek. A kérdések a természetbarát-ismertekre, illetve postás szakterületre vonatkoztak.

A győztesek az esti ünnepélyes eredményhirdetésen vették át jutalmukat, akik a következők voltak:

Csapatban: 1. Posta Építési Üzem (Budapest), 2. Budapesti Távközlési Igazgatóság 3. Miskolci Postaigazgatóság. Egyéniben: 1. Lépsei János

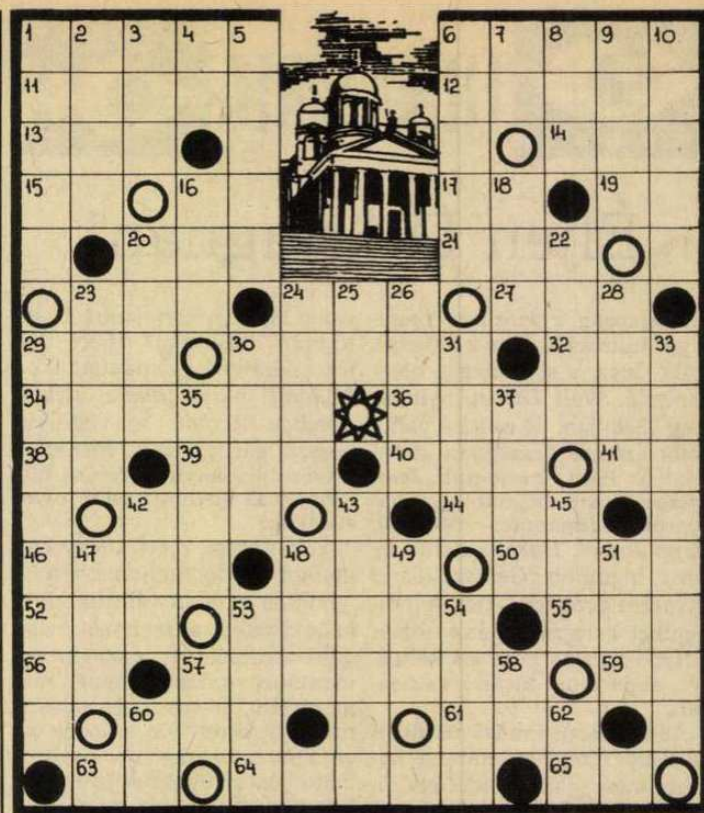
vezetésével a Budapesti Távközlési Igazgatóság 1. csapata. 2. Cseledy András vezetésével a Budapesti Távközlési Igazgatóság 2. csapata. 3. Slezák József vezetésével a Dél-Pest megyei Távközlési Üzem csapata lett.

A kellemes nap után a hangulatot csak fokozta a zenés búcsúest.

Másnap délből bizony sokan mondogatták, hogy gyorsan elszállt ez a három nap, szeretnék még tovább is maradni a városban.

A rendezőknek és a vendéglátóknak köszönhetően úgy gondolom, sikerült még több postással megszerettetni hazánknak e gyönyörű vidékét.

Tánczos Sándor

Háromévenként rendezik meg a Világifjúsági Találkozót. Az idén Moszkva ad otthont a fiatalok nemzetközi fesztiváljának. Az esemény alkalmából régebbi VIT-ekre emlékezünk.

VÍZSZINTES

1. Itt rendezték az első, 1947-es VIT-et. 6. 1955-ben volt itt a VIT. 11. Betűjele R. 12. Zománc. 13. Költemény. 14. Idegen három. 15. Személyes név. 16. Európai nép. 17. Egészséges. 19. Védelmes. 20. Járom. 21. Támaszkodásra is alkalmas. 23. Óriáskígyó. 24. A vezérek egyike. 27. Tudományos tétel. 29. Töszámnév. 30. A bölény tudományos neve. 32. Versenyszámok. 34. Szabvány. 36. Afrikai politikus volt. 38. Folyadék. 39. Művész. 40. Bekötik a fejtét. 41. AAAA. 42. Török tiszt. 44. Régi mértékegység. 46. ... te édes. 48. Templom. 50. Vagy németül. 52. Előtagként új. 53. Falusi sütemény. 55. Angol sör. 56. Kálium és nitrogén. 57. A fizetés rendszere. 59. Előd. 60. Tömítésre is használják. 61. Moszkvában a VIT jel-szava. 63. Rangjelzés. 64. A nátrium vegyülete. 65. Állati lakhely.

— Bánhidi —

Beküldendő: a vízsz. 1., 6., 61., a függ. 29., 33. és 53.

Beküldési határidő: augusztus 10.

Előző rejtélyünk helyes megfejtése: Jogász, a fizetés-emelés, Postamúzeum, Hervé, Mann.

Könyvtalványt nyertek: Burnóczy Józsefné (Pannónia), Lakos Magdolna (Marcali), dr. Lőrinczi István (Salgótarján), Nagy Gyuláné (Recsk), Tóth Béla (Környe).

Találkozunk augusztus elején

A Postások Szakszervezete, a Budapesti Társadalmi Testnevelési és Tömegsport Bizottság és a Postás Sport Egyesület közreműködésével országos postás kulturális és sportnapokat szervez.

Augusztus 2-án, pénteken 16.00 órakor a vizesek találkoznak a Római-parti postásüdülőben, hogy aztán a 6—12 éves korú fiúk és lányok úszásban, a felnőttek pedig evezésben mérjék össze erejüket, ügyességüket.

Szombaton háromnegyed nyolckor lesz az ünnepélyes megnyitó a PSE Egressi úti telepén, majd megkezdődnek a sportversenyek és szórakoztató rendezvények. 9 órától lesz a Stefanik Pál 20 kilométeres meghívásos, nemzetközi gyaloglóverseny. A Postás Sporthorgász Egyesület segítségével Tasson az idén horgászverseny is lesz.

Növekszik a teniszszekők tábora is, így aztán a budapesti Postaigazgatóság Dunakeszin levő szabadidő-lelkesítőnyében — Rév utca 28. — számukra is versenyt rendezünk.

Délután 2 órától az MHSZ-Postás Repülő és Ejtőernyős Klub mutatja be programját. Többek között ejtőernyősök ugranak a sportpályán elhelyezett célkeresztbe, s láthatóak az érdeklődők vitorlázórepülőket és hőlégballont is.

Délután 5 órától a soroksári Ifjúsági Fúvós Zenekar játszik, majd 7 órától kezdődik a diszkó. Szombaton és vasárnap lesznek videobemutatók és számítógépek, amelyek iránt az utóbbi időben igencsak megnőtt az érdeklődés.

Az ötvösök, zománcosok, játékkészítők, fadaragók, mézeskalács-készítők, fazekasok és egyéb népművészek kirakodóvásáron mutatják be áruikat. Vasárnap a Gyermekszínház vidám műsorral kedveskedik a legfiatalabb korosztálynak.

Reméljük, hogy e rövid tájékoztatás is fölkelte rendezvényünk iránt az érdeklődést, s találkozunk augusztus 2-án, 3-án és 4-én.

POSTÁS DOLGOZÓ
A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14. 1406
Felelős szerkesztő: MEZŐFI LÁSZLÓ
Telefon: 428-777
Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó
Budapest VII., Rákóczi út 54. Telefon: 224-810
Levél cím: Budapest, Postafiók 32. 1964
Egyszámú kiadás: MNB 215—51 628
Felelős kiadó: KISS JENŐ igazgató
Előfizetési díj egy évre: 24 Ft
85—7305. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0230—3701

Sportnapközis tábor a PSE-ben

A postás szülők nyári gyermekelhelyezési gondjainak enyhítésére ebben az évben is megszervezték a sportnapközis tábort a Postás Sporttelepen.

Szakszervezetünk anyagi támogatást adott a sport megszervezését, az egészséges életmód kialakítását segítő rendezvényekhez. A PSE változatos programokat — például: állatkerti séta, Közlekedési Múzeum megtekintése, kirándulás a Városligetbe, uszoda, filmvetítés, társasjáték stb. — állított össze a hat-tízennégy éves korú gyermekek részére. Az elmúlt év 40-60 táborlakójával szemben az idén egy-egy hétre

150-170 volt a jelentkezők száma.

A nagy létszám okozta kezdeti gondokon túljutva, a gyerekek ma már játékos formában, sok mozgással ismerkedhetnek meg a különböző sportágak alapelemeivel. Az atlétikai szakosztály edzői látják el a felügyeletet, saját sportágukat is népszerűsítve.

Ha néhány aprósággal sikerül megkedveltetni a sportolást, a mozgást, talán az utánpótlási gondokon is enyhíteni lehetne. Reméljük, néhány év múlva sok postás gyermekkel találkozunk a Postás Sport Egyesület sportolói között. — Bg —

Emlékverseny Debrecenben

A területi szakszervezeti bizottság és a Postás SE június 15-én Debrecenben rendezte meg a Gali Károly atlétikai emléktárgyat. A rossz idő ellenére — a verseny egész ideje alatt esett az eső — a három megyéből 18 szakszervezeti bizottságtól mintegy 130 fő vetélkedett.

Az egyes versenyszámok győztesei:

Nők: 100 méteres síkfutás: Mészáros Csilla (Debrecen 1), 200 méteres síkfutás: Ábri Erika (Debreceni Postaigazgatóság), távolugrás: Köves Attiláné (Szolnok 2), magasugrás: Árvay Ágnes (Debrecen 2), súlylökés: Köves Attiláné (Szolnok 2).

Férfiak: 100 méteres síkfutás: Berényi Tibor (Szolnok

megyei Távközlési Üzem), 400 méteres síkfutás: Lakatos Endre (Mátészalka 1), 1500 méteres síkfutás: Bálint Zsolt (Szolnok 2), 3000 méteres gyaloglás: Kovács János (Karcag), távolugrás: Bartók László (Nyíregyháza 2), magasugrás: Bartók László (Nyíregyháza 2), súlylökés: Liszt Sándor (Debrecen 15).

A szb-k közötti pontversenyt — a mozgósításban és a versenyen elért eredmények alapján — Szolnok 2 szb nyerte meg, Nyíregyháza 1 szb, valamint Nyírbátor jszb előtt. A szolnokiak immár második alkalommal nyerték el az emléktárgyat alapított vándorserleget.

Kozempel Zsuzsa

Szovjet — magyar sporttalálkozó a HTI-nél

Június 8-án immár harmadik alkalommal volt sporttalálkozó a HTI és az ideiglenesen Magyarországon tartózkodó Déli Hadsereg 25 705 számú híradóegységének a sportolói között. A résztvevők asztaliteniszben, röplabdában és horgászásban versenyeztek. A verseny a Postás Sportegyesület pályáján, Bertalan Sándor igazgató megnyitójával kezdődött. Küzdelmes versenyzés után a röplabdát a szovjet csapat nyerte 3:0-ra, asztaliteniszben (11:5) és a horgászásban a magyar csapat volt a jobb.

Kulcsón az értékelést követően Zachár Győzőné tszbtitkár átadta a díjakat. A szovjet és magyar sportolók fehérasztal mellett fejezték be a találkozót, melynek során megegyeztek a jövő évi folytatásban.

— Katona —